

Odluka kojom se donosi Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

Br. 07/22

Koristeći se ovlaštenjima koja su visokom predstavniku dana člankom V Aneksa 10 (Sporazum o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Opći okvirni sporazum), prema kojem je visoki predstavnik konačni autoritet za tumačenje navedenog Sporazuma o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora, i člankom II 1. (d) prethodno navedenog Sporazuma, koji od visokog predstavnika zahtijeva da olakša rješavanje bilo kojih poteškoća koje se pojave u svezi s civilnom provedbom Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini;

Pozivajući se na stavak XI.2 Zaključaka Konferencije za provedbu mira održane u Bonu 9. i 10. prosinca 1997. godine, u kojem je Vijeće za provedbu mira pozdravilo nakanu visokog predstavnika da upotrijebi svoj konačni autoritet u zemlji u svezi s tumačenjem Sporazuma o provedbi civilnog dijela Mirovnog ugovora, kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme u skladu s gore navedenim, “donošenjem obvezujućih odluka, kada to ocijeni neophodnim”, o određenim pitanjima, uključujući i (prema točki (c) stavka XI.2) “mjere kojima se osigurava provedba Mirovnog sporazuma na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine i njezinih entiteta”;

Pozivajući se također na stavak 4 Rezolucije 1174 (1998) Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda od 15. lipnja 1998. godine, prema kojem Vijeće sigurnosti, u skladu s poglavljem VII Povelje Ujedinjenih naroda “...ponavlja da je visoki

predstavnik konačni autoritet za tumačenje Aneksa 10 o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora i da u slučaju spora može davati svoja tumačenja i preporuke, te donositi obvezujuće odluke, kako god ocijeni da je neophodno, o pitanjima koja je obrazložilo Vijeće za provedbu mira u Bonu 9. i 10. prosinca 1997. godine”;

Ističući da je Upravni odbor Vijeća za provedbu mira u nekoliko navrata osudio “stagnaciju i nefunkcionalnost u FBiH, uključujući i neimenovanje vlada na razini Federacije (...) tri i pol godine nakon Općih izbora 2018. godine, što je ustavna obveza, dakle samim tim i obveza iz Općeg okvirnog sporazuma za mir”, te činjenicu da “predsjednik Federacije nije izvršio svoju ustavnu dužnost da imenuje suce u Ustavni sud Federacije, zbog čega Sud jedva da može funkcionirati, dok je njegovo Vijeće za vitalni nacionalni interes potpuno nefunkcionalno”;

Izražavajući žaljenje što vlasti u Bosni i Hercegovini također nisu provele ni Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine od 1. prosinca 2016. godine u predmetu br. U 23/14 (u daljem tekstu: predmet Ljubić), u kojoj je utvrđeno da odredba Potpoglavlja B, članak 10.12(2), u dijelu u kojem se navodi da se svakom konstitutivnom narodu daje jedno mjesto u svakom kantonu, kao i odredbe Poglavlja 20 – Prijelazne i završne odredbe članka 20.16A(2) toč. a) do j) Izbornog zakona BiH, nisu u skladu s člankom I/2. Ustava BiH i kojom se Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine nalaže da te odredbe uskladi s Ustavom BiH u roku od najkasnije šest mjeseci od dana dostavljanja odluke Ustavnog suda;

Izražavajući žaljenje zbog toga što je izostanak provedbe Odluke koja je donesena u predmetu Ljubić doveo do situacije u kojoj je u nedovoljnoj mjeri usklađen pravni okvir kojim se uređuje izbor delegata u Dom naroda Federacije Bosne i Hercegovine;

Iskazujući pohvale Centralnom izbornom povjerenstvu Bosne i

Hercegovine zbog njegove opredijeljenosti da unatoč svemu osigura da delegati u Domu naroda Federacije BiH budu izabrani nakon održavanja Općih izbora 2018. godine u skladu s podzakonskim aktima koje je Izorno povjerenstvo donijelo;

Uvjeren u značaj potrebe da se u sustavu poput onog koji je uspostavljen na osnovu Općeg okvirnog sporazuma za mir osigura da konstitutivni narodi budu adekvatno zaštićeni i da ne budu izloženi diskriminaciji;

Imajući u vidu nužnost da se pronađe odgovarajuća ravnoteža između potrebe za održavanjem ustavnih garancija danih konstitutivnim narodima i Ostalim u okviru postojećeg sustava i potrebe da se ne samo očuva funkcionalnost institucija, nego da se isto tako ispuni i ustavna obveza prema kojoj se individualna prava ne smiju kršiti na diskriminatoran način što proizilazi iz članka II/4. Ustava Bosne i Hercegovine;

Podsjećajući također da Odluka Ustavnog suda BiH u predmetu br. U 14/12 od 26. ožujka 2015. godine još uvijek nije provedena, ali da je provedba te odluke povezana s prethodnim donošenjem ustavnih i zakonodavnih mjera u svezi s provedbom presuda Europskog suda za ljudska prava donesenih u skupini predmeta *Sejdić-Finci*, te da relevantne odredbe Ustava Federacije i Izbornog zakona Bosne i Hercegovine kojima se uređuju sastav i izbor predsjednika i dopredsjednika Federacije ostaju problematične i da ih je potrebno uskladiti;

Pozdravljajući napore Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država da omoguće postizanje dogovora o izornoj reformi kojim bi se pristupilo rješavanju pitanja vezanih za odluke Europskog suda za ljudska prava i Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, kao i nedostataka u svezi s integritetom izbornog procesa koje su uočile međunarodne institucije, između ostalih i Ured za demokratske institucije i ljudska prava pri misiji OSCE-a odnosno Venecijanska komisija Vijeća Europe;

Izražavajući žaljenje zbog toga što političke stranke nisu

mogle iskoristiti taj proces za postizanje dogovora o ustavnim i izbornim reformama potrebnim radi vraćanja povjerenja građana i navedenim u Mišljenju Europske komisije o zahtjevu koji je BiH podnijela za članstvo u EU;

Ističući da su zakonodavne izmjene u nastavku ove odluke privremenog karaktera i da ne oslobađaju političke stranke i organe vlasti od njihove odgovornosti da iznađu rješenja kojima će se ispuniti obveze iz svih odluka Europskog suda za ljudska prava i Ustavnog suda Bosne i Hercegovine koje je potrebno provesti;

Svjestan da će pregovori koji će se voditi nakon Općih izbora 2022. godine u svezi s uvjetima koje BiH mora zadovoljiti kako bi dobila status kandidata pružiti priliku da reformu Ustava BiH i Izbornog zakona BiH konačno ostavimo iza sebe i da napravimo odlučan korak ka integraciji Bosne i Hercegovine u Europsku uniju;

Imajući u vidu istaknuto mjesto koje izbori imaju prema Općem okvirnom sporazumu za mir i potrebu da se osigura da izbori održani 2. listopada 2022. budu slobodni, pravični i demokratski te da se ubrzo nakon održavanja mogu i provesti bez obzira na rezultate izbora;

Trajno svjestan potrebe da se osigura da se garancije i zaštitni mehanizmi koji su ugrađeni u Ustav Federacije i Izborni zakon BiH ne koriste na štetu odgovornog upravljanja i funkcionalnosti institucija;

Svjestan važnosti prevazilaženja trenutnog zastoja u institucijama Federacije BiH kako bi se osiguralo da izvršni organi vlasti budu imenovani ubrzo nakon održavanja izbora;

Svjestan potrebe da se Bosna i Hercegovina na smislen način uključi u reforme koje su neophodne kako bi ova zemlja postigla napredak na svom putu ka integraciji u Europsku uniju i kako bi to mogla učiniti što je prije moguće;

Uzimajući u obzir i imajući u vidu sve prethodno navedeno, visoki predstavnik ovim donosi sljedeću odluku:

ODLUKA

kojom se donosi Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

1. Zakon koji slijedi i koji čini sastavni dio ove Odluke stupa na snagu kako je predviđeno u članku 7. tog zakona, na privremenoj osnovi, sve dok ga Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne usvoji u istom obliku, bez izmjena i dopuna i bez dodatnih uvjeta.

2. Ova Odluka stupa na snagu odmah i odmah se objavljuje na službenoj internetskoj stranici Ureda visokog predstavnika i u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

Sarajevo, 2. listopada 2022.

Christian Schmidt

Visoki predstavnik

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA IZBORNOG ZAKONA BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

U Izbornom zakonu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22 i 51/22, u daljem tekstu: Zakon), Poglavlje 9A mijenja se i glasi:

"Poglavlje 9A

Predsjednik i dopredsjednici Federacije BiH

Članak 9.13

(1) Bilo koja skupina od jedanaest delegata iz svakog od klubova konstitutivnih naroda u Domu naroda može predložiti kandidata iz reda odgovarajućeg konstitutivnog naroda. Svi kandidati mogu biti izabrani u skladu s člancima 9.15 do 9.19 ovog Zakona ili na mjesto predsjednika ili na mjesto dopredsjednika Federacije.

(2) Ukoliko u roku od 30 dana od dana potvrđivanja rezultata za izbor delegata u Dom naroda, potreban broj delegata u jednom ili više klubova konstitutivnih naroda ne predloži kandidata za mjesta predsjednika i dva dopredsjednika Federacije u skladu sa stavkom (1) ovog članka, onda će to učiniti bilo koja skupina od sedam delegata iz kluba ili klubova konstitutivnih naroda u Domu naroda koji kandidate nisu predložili.

(3) Ukoliko u roku od 50 dana od dana potvrđivanja rezultata za izbor delegata u Dom naroda, potreban broj delegata u jednom ili više klubova konstitutivnih naroda ne predloži kandidata za mjesta predsjednika i dva dopredsjednika Federacije u skladu sa stavcima (1) i (2) ovog članka, onda će to učiniti bilo koja skupina od četiri delegata iz kluba ili klubova konstitutivnih naroda u Domu naroda koji kandidate nisu predložili.

Članak 9.14

Izbor za predsjednika i dva dopredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine zahtijeva prihvatanje liste koju sačinjavaju tri kandidata i koja uključuje po jednog kandidata iz svakog konstitutivnog naroda predloženog u odgovarajućem klubu konstitutivnog naroda, u Zastupničkom domu, a zatim u Domu naroda. Izbor za predsjednika i dva dopredsjednika Federacije vrši se javnim glasovanjem, osim ako dom drukčije ne odluči.

Članak 9.15

(1) Imena kandidata predloženih u skladu s člankom 9.13 ovog Zakona dostavljaju se Zastupničkom domu, koji će glasovati o

jednoj ili više lista u roku od 30 dana od dana dostavljanja imena posljednjeg ili posljednjih kandidata, u skladu s člankom 9.13 ovog Zakona. Listu odobrava Zastupnički dom ukoliko je podrži većina poslanika koji su prisutni i glasuju i ta lista se dostavlja Domu naroda na odobravanje.

(2) Ukoliko broj kandidata predloženih u skladu s člankom 9.13 ovog Zakona omogući formiranje dvije liste, organizirat će se jedno glasovanje u Zastupničkom domu i svaki poslanik će moći glasovati za jednu od ove dvije liste. Lista koja dobije najveći broj glasova u Zastupničkom domu dostavlja se Domu naroda na odobravanje. Ukoliko dvije liste dobiju isti broj glasova, Domu naroda se prosljeđuje lista koju sačinjavaju kandidati koji su prilikom predlaganja kumulativno dobili najveću podršku u klubovima Doma naroda u skladu s člankom 9.13. ovog zakona. Ukoliko su dvije liste prilikom predlaganja dobile istu podršku u klubovima Doma naroda u skladu s člankom 9.13, lista koja se dostavlja Domu naroda utvrđuje se žrijebanjem.

(3) U slučaju da broj kandidata predloženih u skladu s člankom 9.13 ovog Zakona omogući formiranje više od dvije liste, organizirat će se jedno glasovanje u Zastupničkom domu i svaki poslanik će moći glasovati za jednu od ovih lista. Ukoliko u prvom krugu glasovanja nijedna lista ne dobije većinu glasova poslanika koji su prisutni i glasuju, u roku od jednog tjedna organizira se drugi krug glasovanja u kojem će poslanici Zastupničkog doma glasovati za jednu od dvije liste s najvećim brojem glasova iz prvog kruga glasovanja. Ukoliko takve dvije liste dobiju isti broj glasova, Domu naroda se prosljeđuje lista koju sačinjavaju kandidati koji su prilikom predlaganja kumulativno dobili najveću podršku u klubovima Doma naroda u skladu s člankom 9.13. ovog zakona. Ukoliko su dvije liste prilikom predlaganja dobile istu podršku u klubovima Doma naroda u skladu s člankom 9.13, lista koja se dostavlja Domu naroda utvrđuje se žrijebanjem.

Članak 9.16

(1) Dom naroda odlučuje većinom glasova delegata koji su prisutni i koji glasuju u roku od 30 dana od prijema liste koju je odobrio Zastupnički dom.

(2) Radi izbjegavanja svake sumnje, delegati u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH iz reda Ostalih učestvuju u postupku koji je propisan u stavku (1) ovog članka.

Članak 9.17

(1) Izuzetno od odredbe članka 9.14 ovog Zakona, ukoliko Zastupnički dom ne odobri listu kandidata u roku iz članka 9.15, stavak (1) ovog Zakona, lista koju sačinjavaju kandidati koji su prilikom predlaganja dobili najveću podršku u odgovarajućim klubovima u Domu naroda u skladu s člankom 9.13 ovog Zakona prosljeđuje se Domu naroda. Ukoliko je prilikom predlaganja više od jednog takvog kandidata dobilo identičnu podršku u jednom ili u više klubova Doma naroda u skladu s člankom 9.13. ovog Zakona, kandidat koji se nalazi na listi koja se dostavlja Domu naroda utvrđuje se žrijebanjem. Kandidati s liste dostavljene Domu naroda smatraju se izabranim ukoliko ta lista bude odobrena u Domu naroda u skladu s člankom 9.16. ovog zakona.

(2) Izuzetno od odredbe članka 9.14 ovog Zakona, ukoliko u roku iz članka 9.16, stavak (1) ovog Zakona Dom naroda ne obavi glasovanje za listu kandidata koju je dostavio Zastupnički dom, izabranim će se smatrati kandidati sa liste koja bude odobrena samo u Zastupničkom domu.

Članak 9.18

(1) Ukoliko se lista kandidata ne odobri u skladu s člancima 9.15 do 9.17 ovog Zakona, postupak se ponavlja. U ponovljenom postupku, Zastupnički dom će glasovati za novu listu u roku od 15 dana od dana glasovanja kojim je lista kandidata odbijena. Ukoliko je Zastupnički dom iscrpio sve moguće liste kandidata predloženih u skladu s člankom 9.13 ovog Zakona, postupak predviđen u člancima 9.13 do 9.15 ovog Zakona se ponavlja, pod

uvjetom da će se rokovi u kojima odgovarajući klub predlaže kandidate predviđeni u članku 9.13 ovog Zakona prepoloviti i da će početi da teku od dana odbijanja posljednje liste u Domu.

(2) U ponovljenom postupku izabranim će se smatrati kandidati sa liste koja je dobila većinu glasova poslanika koji su prisutni i glasuju u Zastupničkom domu u skladu s člankom 9.15 ovog Zakona.

Članak 9.19

(1) Tri kandidata izabrana u skladu s člancima 9.13 do 9.18 ovog Zakona odlučuju između sebe koji od njih će obnašati funkciju predsjednika. Ukoliko se dogovor ne postigne, o tome će odlučivati Zastupnički dom.

(2) Predsjednik i dva dopredsjednika Federacije biraju se na mandat od četiri godine. Ista osoba ne može biti izabrana na bilo koje od mjesta predsjednika ili dopredsjednika više od dva puta uzastopno.”

Članak 2.

Članak 10.10 mijenja se i glasi:

“Kantonalna zakonodavna tijela biraju 80 delegata u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH, i to dvadeset tri (23) iz reda bošnjačkog, dvadeset tri (23) iz reda hrvatskog, dvadeset tri (23) iz reda srpskog naroda i jedanaest (11) iz reda Ostalih.”

Članak 3.

U članku 10.12 Zakona, stavak (2) mijenja se i glasi:

“(2) Za svaki kanton, broj stanovnika iz svakog konstitutivnog naroda i iz reda Ostalih se dijeli brojevima 1, 3, 5, 7, itd. sve dok je to potrebno za raspodjelu. Brojevi koji se dobiju kao rezultat ovih dijeljenja predstavljaju količnike svakog konstitutivnog naroda i Ostalih u svakom kantonu. Svi

količnici konstitutivnih naroda i količnici Ostalih se redaju zasebno po veličini tako što se najveći količnik svakog konstitutivnog naroda i Ostalih stavlja na prvo mjesto. Svakom konstitutivnom narodu i grupi Ostalih se daje jedno mjesto u svakom kantonu koji ima najmanje jednog takvog zastupnika u svom zakonodavnom tijelu, s tim da će se u slučaju da kanton nema jednog takvog zastupnika u svom zakonodavnom tijelu primijeniti članak 10.16 ovog Zakona. Najveći količnik za svaki konstitutivni narod i za Ostale u svakom kantonu se briše sa liste količnika tog konstitutivnog naroda odnosno sa liste količnika Ostalih. Preostala mjesta se daju konstitutivnim narodima i Ostalim, jedno po jedno, od najvećeg prema najmanjem prema preostalim količnicima na listi.”

Članak 4.

U članku 10.13 Zakona dodaje se novi stavak (2), koji glasi:

“(2) Ukoliko u roku predviđenom u stavku (1) ovog članka kantonalna skupština ne izabere delegate iz reda jednog ili više konstitutivnih naroda ili iz reda Ostalih u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH, mjesta dodijeljena relevantnim konstitutivnim narodima i/ili grupi Ostalih iz tog kantona preraspodjeljuju se u skladu s člankom 10.16. ovog zakona. ”

Članak 5.

U članku 10.16 Zakona, iza postojećeg stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

“(2) Izuzetno, Centralno izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine će donijeti poseban akt kojim će propisati način popune mjesta dodijeljenih jednom od konstitutivnih naroda ili grupi Ostalih koja ostanu upražnjena nakon provođenja postupka predviđenog u stavcima (1) i (2) ovog članka i popunit će nedostajući broj delegata iz reda konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih.”

Članak 6.

Članak 20.16A briše se.

Članak 7.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na službenoj internetskoj stranici Ureda visokog predstavnika, ili prvog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", koji god od tih dana nastupi ranije.